

Groevormen van waterplanten

Uitgaande van de locatie van het blad (in, op, of boven het water) en de wortels (in de bodem of het water) onderscheiden we vijf hoofdgroepen: (1) planten met drijfbladeren die niet in de bodem wortelen; (2) planten met drijfbladeren die wel in de bodem wortelen; (3) planten met ondergedoken bladeren die in de bodem wortelen; (4) planten met ondergedoken bladeren die niet in de bodem wortelen; en (5) planten met bladeren boven het water.

In deze zoekkaart helpen we je op weg met het identificeren van enkele emergente waterplanten (groep 5).

Hoe gebruik je deze zoekkaart?

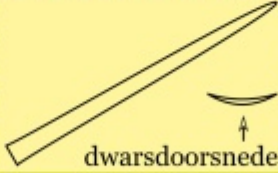
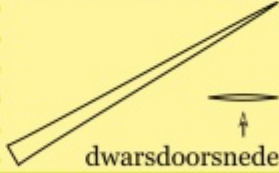
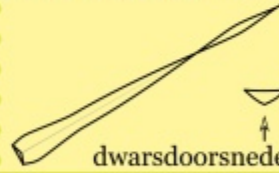

1. Kijk goed naar de luchtbladeren (blad dat boven het water uitsteekt) en zoek in de zoekkaart naar deze *bladvorm*. Bekijk vervolgens van welke plant met de juiste bladvorm de waargenomen *bladgrootte* in de beschreven range valt.
2. Bekijk vervolgens in welke *positie* de bladeren aan de stengel zitten. Zitten ze 1 voor 1 verspreid over de stengel, met z'n tweeën tegenover elkaar (tegenoverstaand), in kransen om de stengel of de wortel (wortelrozet)?
3. Als de planten bloeien kijk je of de *bloemen* overeenkomen met de afgebeelde bloemen.
4. Heb je de plant waarschijnlijk al gevonden? Kijk dan ook nog even naar de informatie over de *stengel*, waar o.a. de (maximale) lengte van de plant is weergegeven.
5. Als laatste hebben sommige soorten typische kenmerken waarmee ze makkelijk op naam te brengen zijn, of van andere (gelijkende) planten te onderscheiden zijn. Deze staan vermeld bij *Bijzonderheden*.
6. Aangezien sommige soorten waterplanten relatief veel op andere soorten lijken (zeker als ze niet bloeien), vermelden we in de laatste rij per soort met welke andere soorten deze soort *gemakkelijk te verwarren* is. Hierbij verwijzen we ook naar de relevante pagina in de Heukels' Flora 23e druk (H-p#) en in de Veldgids Water- en oeverplanten van Roelf Pot, 2e druk (P-p#). Op deze pagina's kan je de waargenomen soort verder op naam brengen, je determinatie controleren en extra informatie vinden.

Waterplanten en hun groeiplaats

Omdat verschillende soorten waterplanten verschillende eisen aan hun groeiplaats stellen, kan de soortsaamenstelling enige informatie geven over de groeicondities op de locatie. Daarom hebben we in de rij *Nutriënten* aangegeven of de soort voornamelijk voorkomt in voedselarm (-) of voedselrijk (+) milieu.

Typische kenmerken van vee

	Lisdodde <i>Typha</i> spp. (Groep)	Gele lis <i>Iris pseudacorus</i>	Zwanenbloem <i>Butomus umbellatus</i>
Foto			
Bladvorm	 dwarsdoorsnede	 dwarsdoorsnede	 dwarsdoorsnede
Bladgrootte	± 0.5-2m lang, >1cm breed	± 0.4-1.2m lang, >2cm breed	0.3-1.5m lang
Bladpositie	verspreid langs stengel	in 2 rijen langs (korte) stengel	wortelstandig, aan de basis schede vormend
Bloem of bloeiwijze		 bloem ± 10cm	 bloemen ± 3cm
Stengel	planten 1-3m lang	zeer kort, plant tot >1m	bloemsteel rond en fors
Wortelt in			
Bijzonderheden	typische 'sigaren' foto's: <i>T. latifolia</i>	ook zeer kenmerkende zaaddozen	kenmerkende bloemen en gedraaid blad
Nutriënten	+ / +++	++	++
Makkelijk te verwarren met	Binnen de groep - [H-p38,129 & P-p220]	Bloeiend: geen Blad: <i>Typha</i> spp. & <i>Acorus calamus</i> - [H-p38,117 & P-p220]	Bloeiend: geen Blad: <i>Sparganium</i> spp. - [H-p38,82,128 & P-p220]

Elvoorkomende emergente waterplanten

Egelskop

Sparganium spp.
(Groep)

0.2-1m+ lang,
0.3-3cm breed

verspreid langs
(korte) stengel

planten tot
1m+ boven het
water groeiend

vormt ook
onderwaterblad
foto's: *S. erectum*

+/+++

Bloeiend: binnen de
groep
Waterblad: *Sagittaria*
[H-p38, 128 & P-p220]

Pijlkruid

Sagittaria sagittifolia

drijfblad ±
10-20cm lang

bladsteel in een
wortelrozet

bloemen 2-2.6cm

bloem- en
bladstelen 3-
kantig

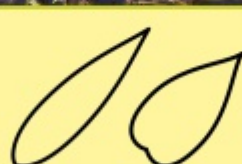
vormt ook drijf-
en onderwater-
blad

++

S. latifolia (exoot) -
[H-p86 & P-p238]
Let op: onderwater-
blad is lintvormig

Grote

waterweegbree
Alisma plantago-aquatica

luchtblad ±
5-20cm lang

aan bladsteel in
rozet

bloemen 0.6-1cm

blad- en
bloemsteel
0.3-1.7m

vormt ook lint
(onderwater) en
ovaal (drijf) blad

++

Andere soorten
Alismataceae -
[H-p85 & P-p232]

Watermunt

Mentha aquatica

enkele cm
lang

tegenoverstaand
aan stengel

elke bloem 4-7mm

4-kantig,
30-90cm lang

sterke
muntgeur bij
kneuzen blad

++

Andere soorten
Mentha -
[H-p512 & P-p252]

Holpijp

Equisetum fluviatile

<12mm lang,
kranstakken
vaak afwezig

tot kroontje
vergroeid om
stengel

aar 15-25mm lang

gesegmenteerd
en gestreept,
0.3-1m lang

plant duidelijk
gesegmenteerd,
stengel hol

+

Andere soorten
Equisetum -
[H-p54 & P-p247]

	Watergebonden Grassen <i>Poaceae</i> (Groep)	Watergebonden Zegges <i>Carex</i> spp. (Groep)	Watergebonden Russen <i>Juncus</i> spp. (Groep)
Foto			
Bladvorm			
Bladgrootte	verschilt per soort; enkele cm tot >50cm lang	verschilt per soort; 0.1-1m+ lang, <2cm breed	verschilt per soort; 0.1-1m+ lang, zeer smal
Bladpositie	verspreid in 2 rijen om stengel	in 3 rijen om stengel	verspreid of wortelstandig
Bloem of bloeiwijze			
Stengel	rond met (meestal) verdikte knopen	scherp 3-kantig	meestal rond, of afwezig (opgerold blad)
Wortelt in			
Bijzonderheden	vormen vaak uitlopers of wortelstokken	bloemen en loep nodig voor determinatie	bloemen in kluwen
Foto's zijn van	Riet <i>Phragmites australis</i>	Oeverzegge <i>Carex riparia</i>	Pitrus <i>Juncus effusus</i>
Makkelijk te verwarren met	Lastige groep, kijk o.a. naar aren; loep nodig - [H-p38, 170 & P-p161]	Soorten binnen de groep lastig te onderscheiden - [H-p150 & P-p178]	Lastige groep, loep nodig; lijken ook op Cyperaceae soorten - [H-p38, 130 & P-p204]